

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин

НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ УКРАЇНИ

ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ В БРАТИСЛАВІ
Факультет міжнародних відносин

МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**«СУЧАСНІ НАУКОВІ ПОГЛЯДИ
НА МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ
МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ТА РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ»**

20-21 жовтня 2023 року

Львів-Торунь
Liha-Pres
2023

УДК 001.5"313":[339.9-043.86](062.552)

С 91

За загальною редакцією:

Палінчак М. М., доктор політичних наук, професор, декан факультету міжнародних економічних відносин Ужгородського національного університету.

Приходько В. П., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин Ужгородського національного університету.

Химинець В. В., доктор економічних наук, доцент, завідувач відділу досліджень Західного регіону в місті Ужгород Національного інституту стратегічних досліджень України.

Людмила Ліпкова, Dr.h.c. prof. Ing., CSc., професорка, завідувачка кафедри міжнародних економічних відносин та економічної дипломатії.

Martin Grešš, PhD., doc. Ing.

Katarína Brocková, doc. Ing. JUDr., PhD., LL.M.

Рецензенти:

Мікловда В. П., доктор економічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України.

Ярема В. І., доктор економічних наук, професор.

Сучасні наукові погляди на механізми розвитку міжнародних відносин та ринкової економіки: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 20-21 жовтня 2023 року) / За заг. ред.: М. М. Палінчак, В. П. Приходько, В. В. Химинець та ін. – Львів-Торунь : Liha-Pres, 2023. – 208 с.

ISBN 978-966-397-325-8

У збірнику викладено матеріали доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні наукові погляди на механізми розвитку міжнародних відносин та ринкової економіки» (20-21 жовтня 2023 року, м. Ужгород), у яких розглядаються проблеми міжнародних економічних відносин, готельно-ресторанної справи та туризму, фінансів, банківської справи та страхування, менеджменту, маркетингу, публічного управління та адміністрування та інші питання.

УДК 001.5"313":[339.9-043.86](062.552)

ISBN 978-966-397-325-8

© Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет», 2023

ІНТЕГРАЦІЯ ЗАСОБІВ НЕЙРОМАРКЕТИНГУ В HR-МЕНЕДЖМЕНТ Сорока О. В.	131
ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ В КОНТЕКСТІ ДОСЯГНЕННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ Тешева Л. В., Зеленський М. В.	135
ОСНОВНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ У РЕАЛІЗАЦІЇ ЛІДЕРСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ Шульга О. А.	138
НАПРЯМ 6. МАРКЕТИНГ	
ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОДАЖУ ТА СТИМУЛЮВАННЯ ЗБУТУ НА ОСНОВІ ВПРОВАДЖЕННЯ CRM-СИСТЕМИ Рожко В. І.	140
НАПРЯМ 7. ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	
ГРАНТОВА ПІДТРИМКА АГРОБІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ: МОЖЛИВОСТІ, ПЕРЕВАГИ, ТРУДНОЩІ Кобеля-Звір М. Я.	144
ФІНАНСОВІ РИЗИКИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТИ Можайкіна Н. В., Мамічева А. Д.	149
НАПРЯМ 8. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ	
ВЕТЕРАНСЬКИЙ СОЦІАЛЬНИЙ БІЗНЕС ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕІНТЕГРАЦІЇ ДО ЦИВІЛЬНОГО ЖИТТЯ Вербицька А. В.	152
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЗОРОСТІ ДЕРЖАВНОГО АУДИТУ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ Кучма О. М., Котух Є. В.	155
ПРОЄКТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ Никифоров А. Є.	159

ОСНОВНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ У РЕАЛІЗАЦІЇ ЛІДЕРСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ

Шульга Ольга Антонівна

доктор економічних наук, доцент,

професор кафедри управління

Київського університету імені Бориса Грінченка

Лідер – авторитетний член будь-якої соціальної групи, особистісний вплив якого дозволяє йому відігравати істотну роль у регулюванні взаємин у колективі, групі, суспільстві; це – особа, яка здатна впливати на інших з метою інтеграції спільної діяльності, спрямованої на задоволення інтересів даного співтовариства [2]. Прагнення лідерства проявляється у бажанні зайняти вище становище певній організації або суспільстві.

Компетенція – вміння використати знання, навички, досвід у певних умовах, досягнувши при цьому максимально позитивного результату, а компетентність – характеристика людини, яка дозволяє їй демонструвати ефективні моделі поведінки у певній області діяльності.

Лідерів можна класифікувати за різними ознаками. За об'єктами представництва виділяють лідерів у колективах, малих соціальних групах, класах, етносах, народах, націях, цивілізаціях; за масштабом діяльності визначають локальних, регіональних, загальнонаціональних та світових лідерів; за змістом перетворень – «інноваторів» та «стабілізаторів»; за метою розвитку – «революціонерів», «реформаторів» та «консерваторів»; за стилем – демократичних, автократичних і ліберальних; за характером цінностей – орієнтованих на роботу та її результати та орієнтованих на людину; за моделями поведінки – агітаторів, організаторів, теоретиків [2, с. 28].

При цьому варто зауважити, що лідерство та керівництво – нетотожні поняття. Оскільки: 1) лідер регулює міжособистісні відносини у групі, а керівник здійснює регулювання офіційних відносин; 2) лідер діє в умовах мікросередовища, а керівник – в умовах макросередовища; 3) лідерство виникає стихійно, а керівник призначається або обирається; 4) лідерство менш стабільне, а керівництво – явище стабільніше; 5) керівник має систему санкцій, лідер цього не має; 6) процес прийняття рішення у керівника складніший, ніж у лідера [2, с. 29].

Кожен лідер має володіти такими якостями: фізичні якості (активний, енергійний, здоровий, сильний); особистісні якості (приспосованість, впевненість у собі, авторитетність, прагнення успіху); інтелектуальні якості (розум, вміння ухвалити необхідне

рішення, інтуїція, творче начало); можливості (контактність, легкість у спілкуванні, тактовність, дипломатичність). Крім того, лідер характеризується обдарованістю, майстерністю, наполегливістю у досягненні своїх цілей.

У зв'язку з цим, зазвичай, лідером вважають людину, яка здатна ефективно впливати на інших і з якою бажає співпрацювати більша частина колективу. Лідерські якості визначаються не тільки схильністю особистості до управлінської діяльності, а й такими особливими рисами як бажання ризику, вміння фіксувати свою увагу й керувати власною поведінкою на основі процесів саморегуляції та самоконтролю. Лідерські якості людини вимагають, у першу чергу, вміння поєднання у своїй роботі власних і колективних інтересів. Необхідним є сприяння творчому зростанню інших людей, створення для цього відповідних умов [1, с. 13].

Виходячи з усього вищесказаного, можна виділити такі основні компетентності у реалізації лідерської позиції [3, с. 499].

1) організаційно-стратегічна компетентність (бачити перспективу розвитку організації як єдиного цілого);

2) компетентність у сфері прийняття рішень (вміння вирішувати яких цілей необхідно досягти, за рахунок яких ресурсів та який контроль буде здійснено);

3) аналітична компетентність (здатність до систематичної діагностики проблем з використанням наукового та кількісного підходів);

4) адміністративна компетентність (ефективно виконувати означені у процесі виробництва організаційні правила, координувати потік інформації та діяти в межах встановленого бюджету);

5) комунікативна компетентність (здатність до кооперації та групової роботи, поведінкові орієнтації при розв'язанні конфліктів тощо);

6) психологічна компетентність (лідер повинен бути гармонійно розвиненою людиною, підготовленою до реалізації своїх здібностей у творчій праці);

7) виробнича компетентність (знати основи виробництва, аби допомагати підлеглим у вирішенні проблем, навчати та консультувати співробітників, надавати кваліфікаційну оцінку способам та результатам діяльності співробітників).

Список використаних джерел:

1. Бабко К. В. Лідерські якості майбутнього соціального педагога як умова успішної професійної діяльності. *Педагогіка вищої та середньої школи*. 2011. Вип. 33. С. 10–15.

2. Кожушко Л. Ф., Пахаренко О. В. Лідерські якості особистості та умови їх формування: історико-педагогічний аспект. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки*. 2021. Вип. 4. С. 26–35.

3. Яценко О. М. Лідерські якості в структурі складових компетентностей менеджерів. *Молодий вчений*. 2016. № 6. С. 496–501.